ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

വിജ്ഞാനഖണ്ഡഃ - ദശമോഽധ്യായഃ

പരബ്രഹ്മനിരൂപണമ് -

ഉഗ്രസേന ഉവാച -
സിദ്ധോഽസ്മ്യനുഗൃഹീതോഽസ്മി ത്വയാ ശ്രീകൃഷ്ണരൂപിണാ ..
ശ്രീകൃഷ്ണപദ്ധതിഃ സാക്ഷാച്ഛ്രുതാ വൈ വിധിവന്മയാ ..1..
അഹോ ലോകാ മഹാമൂഢാ ലോഭമോഹമദാന്വിതാഃ ..
നാപ്നുവംതി ഹി വൈരാഗ്യം ഭജംതി ന ഹരിം ക്വചിത് ..2..
ഭഗവന്നസ്യ ജഗതോ മോഹകാരണമദ്ഭുതമ് ..
കഥം ജാതം വദ വിഭോ കഥമേതന്നിവർതതേ ..3..
ശ്രീവ്യാസ ഉവാച -
യഥാംഭസി പ്രാപ്തമദോ വിധോഃ ഖത-
സ്തത്പ്രേക്ഷതേ കേവലമേവ വേഗതഃ ..
തഥാ ഹി ബിമ്ബ പരമസ്യ മായയാ
മമേത്യഹം ഭാവഗതേ പ്രവർതതേ ..4..
പ്രധാനകാലാശയദേഹജൈർഗുണൈഃ
കുർവന്വികർമാണി ജനോ നിബദ്ധ്യതേ ..
കാചേഽർഭകം സൈകത ഏവ ജീവനം

ഗുണേ ച സർപം പ്രതനോതി സോഽക്ഷിഭിഃ ..5..
രാജൻ ജഗന്മോഹമയം രജോമയം
തമോമയം സത്വമയം തഥാ ക്വചിത് ..
മനോവിലാസം വികൃതം ച വിഭ്രമം
വിദ്ധ്യാശ്വിദം ലോലമലാതചക്രവത് ..6..
ഇദം കരിഷ്യാമി കരോമ്യഭൂവം
മമേദമസ്തീതി ച വേദമാബ്രുവൻ ..
അഹം സുഖീ ദുഃഖയുതഃ സുഹൃജ്ജനോ
ലോകസ്ത്വഹംകാരവിമോഹിതോ മതഃ ..7..
ഉഗ്രസേന ഉവാച -
വദ മേ കൃപയാ ബ്ര□□□□ല്ലക്ഷണം പരമാത്മനഃ ..
കതിധാ കവയഃ കൃഷ്ണം വദംതി ജപവർത്മനി ..8..
ശ്രീവ്യാസ ഉവാച
സനാതനസ്യാത്ര ന മൃത്യുജന്മനീ
ന ശോകമോഹൗ ന ജരായുവാദയഃ ..
അഹംമദോ വ്യാധിയുതോ ഭയം സുഖം
ശുചഃ ക്ഷുധേച്ഛാ ന രതിർന ചാധയഃ .. 9..
ആത്മാ നിരീഹോ ഹ്യതനുഃ സ സർവഗോ
നാഹംകൃതിഃ ശുദ്ധബലോ ഗുണാശ്രയഃ ..
സ്വയം പരോ നിഷ്ഫല ആത്മമംഗലോ
ജ്ഞാനാത്മകോ യോ വിദിതോ മുനീശ്വരൈഃ ..10..
ജാഗർതി യോഽസ്മിഞ്ഛയനം ഗതേ സതി
നായം ജനോ വേദ സ വേദ തം ഹിതമ് ..
പശ്യന്തമാദ്യം പുരുഷം ഹി യം ജനോ
ന പശ്യതി സ്വച്ഛമലം ച തം ഭജേ ..11..
യഥാ നഭോഽഗ്നിഃ പവനോ ന സജ്ജതേ
ഘടേ ന കാഷ്ഠേ ന രജോഭിരാവൃതഃ ..
തഥാ പുമാൻസർവഗുണൈശ്ച നിർമലോ
വർണൈര്യഥാ സ്യാത്സ്ഫടികോപമോജ്ജ്വലഃ ..12..

വ്യംഗേന വാ ലക്ഷണയാ ച വാക്പഥൈ-
രർഥൈഃ പദസ്ഫോടപരായണൈഃ പരമ് ..
ന ജ്ഞായതേ തദ്ഗുണിനോത്തമേന സ-
ദ്വാച്യം തതോ ബ്രഹ്മ കുതസ്തു ലൗകികൈഃ ..13..
വദന്തി കേചിദ്ഭുവി കർമകർതൃ യ-
ത്കാലം ച കേചിത്പരമേവ ശോഭനമ് ..
കേചിദ്വിചാരം പ്രവദന്തി യച്ച തദ്-
ബ്രഹ്മേതി വേദാംതവിദോ വദന്തി ഹി ..14..
യം ന സ്പൃശംതീഹ ഗുണാ ന കാലജാ
മായേന്ദ്രിയം ചിത്തമനോ ന ബുദ്ധയഃ ..
മഹന്ന വേദോ വദതീതി തത്പരം
വിശന്തി സർവേഽനലവിസ്ഫുലിംഗവത് ..15..
ഹിരണ്യഗർഭഃ പരമാത്മതത്ത്വം
യദ്വാസുദേവം പ്രവദന്തി സന്തഃ ..
വിചാർയ്യ തദ്ദേവവരസ്വരൂപം
വിസൃജ്യ മോഹം വിചരേദസങ്ഗഃ ..16..
യഥേന്ദുരേകോ ജലപാത്രവൃംദഗോ
യഥാഗ്നിരേകോ വിദിതഃ സമിച്ചയേ ..
തഥാ പരാത്മാ ഭഗവാനനേകവി-
ദന്തർബഹിഃ സ്യാത്സ്വകൃതേഷു ദേഹിഷു ..17..
സൂര്യോദയേ നൈശതമോ വിലീയതേ
പ്രദൃശ്യതേ വസ്തു ഗൃഹേ യഥാ ജനൈഃ ..
ജ്ഞാനോദയേ ജ്ഞാനതമഃ പ്രലീയതേ
സംപ്രാപ്യതേ ബ്രഹ്മ പരം തനൗ തഥാ ..18..
യഥേന്ദ്രിയാണാം ച പൃഥക്പ്രവൃത്തിഭി-
ര്നാനേവ തത്ഽർഥോതിഗുണാശ്രയഃ പരഃ ..
ഏകം ഹ്യനംതസ്യ പരസ്യ ധാമ ത-
ത്തഥാ മുനീനാം കില ശാസ്ത്രധർമഭിഃ ..19..
സാക്ഷാദ്ധരിര്യഃ പുരുഷോത്തമോത്തമഃ

ശ്രീകൃഷ്ണചന്ദ്രോ നിജഭക്തവത്സലഃ ..
കൈവല്യനാഥോ നൃഗമുജ്ജഹാര തം
പൂർണം സ്വയം ബ്രഹ്മ പരം നമാമ്യഹമ് ..20..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ഇത്യുക്ത്വാ തമനുജ്ഞാപ്യ ഭഗവാൻബാദരായണഃ ..
പശ്യതാം യാദവാനാം ച തത്രൈവാംതരധീയത ..21..
ഇദം മയാ തേ കഥിതം ഹരിഭക്തിവിവർദ്ധനമ് ..
വിജ്ഞാനഖംഡം വിശദം ശ്രോതൄണാം മോക്ഷദം
സ്മൃതമ് ..22..
ഗർഗാചാര്യേണ കഥിതാ നാമ്നേയം ഗർഗസംഹിതാ ..
സർവദോഷഹരാ പുണ്യാ ചതുർവർഗഫലപ്രദാ ..23..
ഗോലോകവൃംദാവനയോർഗിരീശ്വര-
മാധുര്യയോഃ ശ്രീമഥുരാപുരസ്യ ച ..
ദ്വാരാവതീവിശ്വജിതോർഹലായുധ-
വിജ്ഞാനയോഃ ഖംഡചയാഃ പൃഥങ് നവ ..24..
ശ്രീകൃഷ്ണമൂർതിഃ പരമൈ രസൈര്യഥാ
യഥാ ച ഭൂമിർഭരതാദിഭിർഭൃശമ് ..
തഥാ ഹി ശശ്വന്മുനിഗർഗസംഹിതാ
വിഭാതി ഖംഡൈർനവഭിർനൃപേശ്വര ..25..
യഥാ ഹി രത്നൈർനവഭിർവിരാജതേ
ദേവാംഗുലൗ തപ്തസുവർണമുദ്രികാ ..
തഥാ ചതുർവർഗഫലപ്രദേ വിധൗ
സർഗൈർവിസർഗൈർമുനിഗർഗസംഹിതാ ..26..
നരേന്ദ്ര ശശ്വന്മുനിസംഹിതാം യേ
ശൃണ്വന്തി ഭക്ത്യാ ഹി ജനാഃ പുനീതാഃ ..
ഇഹൈവ സൗഖ്യം പരമാപ്നുവംത-
സ്തതസ്തു ഗോലോകപുരം പ്രയാംതി ..27..
കൃത്വാഥ പീതാമ്ബരവന്ദനം ത്വിമാം
ശൃണോതി വംധ്യാ ബഹുലാലസാ ഭൃശമ് ..

ഹൃസ്വേന കാലേന ഗൃഹാംഗണേ ശിശൂ-
ന്സഞ്ചാരയന്തീ വിചരത്യഹർനിശമ് ..28..
രോഗീ പുമാൻ രോഗഗണാത്പ്രമുച്യതേ
ഭീതോ ഭയാദ്ബംധഗതശ്ച ബംധനാത് ..
ശ്രുത്വാ കഥാം നിർധന ഏതി വൈഭവം
മൂർഖോ ഭവേത്പംഡിത ഏവ സത്വരമ് ..29..
യഃ കാർതികേ മാസി നൃപഃ ശ്രിയാ യുതഃ-
ശൃണോതി ശശ്വന്മുനിഗർഗസംഹിതാമ് ..
സ ചക്രവർതീ ഭവിതാ ന സംശയോ
നരേന്ദ്രഹസ്തോദ്ധൃതചാരുപാദുകഃ ..30..
മനോജവൈഃ സിംധുതുരങ്ഗമൈർനവൈ-
ര്ദ്വിപൈശ്ച വിംധ്യാചലസംഭവൈഃ പരൈഃ ..
വൈതാലികോദ്ഗീതയശാ മഹീതലേ
നിഷേവിതോ വാരവധൂജനൈഃ സഹ ..31..
സുവർണശൃങ്ഗം വരതാമ്രപൃഷ്ഠം
സഭൂഷണം രൗപ്യഖുരം സവത്സമ് ..
ദദാതി ഖംഡം പ്രതി ഗോദ്വയം യഃ
പ്രാപ്നോതി സർവം ഹി മനോരഥം സഃ ..32..
നിഷ്കാരണോഽസൗ ശൃണുതേ വിദേഹരാട്
സർവാമിമാം വൈ മുനിഗർഗസംഹിതാമ് ..
ഹൃത്പുണ്ഡരീകേ വസതേഽസ്യ സർവദാ
ശ്രീകൃഷ്ണചംദ്രോ നിജഭക്തവത്സലഃ ..33..
ശ്രീഗർഗ ഉവാച -
ഇത്യുക്ത്വാ തമനുജ്ഞാപ്യ നാരദോ ദേവദർശനഃ ..
സർവേഷാം പശ്യതാം ബ്രഹ്മന്നംബരം ഗതവാന്മുനിഃ ..34..
ബഹുലാശ്വോ മഹാരാജഃ ശ്രീകൃഷ്ണേ ലഗ്നമാനസഃ ..
സർവതസ്തു കൃതാർഥോഽഭൂച്ഛ്രുത്വേമാം സംഹിതാം ഹരേഃ ..35..

തവ പശ്നോപരി ബ്രഹ്മൻകഥിതാ സംഹിതാ മയാ ..
ശ്രുതാ വാ പഠിതാ കൈശ്ചിത്കോടിയജ്ഞഫലപ്രദാ
..36..
ശ്രീശൗനക ഉവാച -
ധന്യോ്ഽഹം ച കൃതാർഥോ്ഽഹം ത്വത്സംഗേന മഹാമുനേ
..
പ്രാപ്നോമി പരമാം ഭക്തിം ശ്രീകൃഷ്ണപ്രേമവർദ്ധിനീമ്
..37..
വിശദഹൃദി മുനീനാം മാനസേ രാജഹംസഃ
സകലസുഖവിരാജന്നാദമാധുർയ്യവംശഃ ..
ജഗതി വികലദംശഃ ശൂരവംശാവതംസഃ
കരബലഹതകംസഃ പാതു വഃ സത്പ്രശംസഃ ..38..
ഇത്യുക്ത്വാ താന്മുനീൻസർവാൻ ഗർഗാചാര്യോ
മഹാമുനിഃ ..
അനുജ്ഞാപ്യ പ്രസന്നാത്മാ ഗംതുമഭ്യുദ്യതോ്ഽഭവത്
..39..
നവസർഗവിസർഗാഢ്യാം സ്വർഗഭൃദ്ഗർഗസംഹിതാമ് ..
ചതുർവർഗപ്രദാമുക്ത്വാ ഗർഗോ ഗർഗാചലം യയൗ
..40..
ശരദ്വികചപംകജശ്രിയമതീവ വിദ്വേഷകം
മിലിംദമുനിലേഢിതം കുലിശകഞ്ജചിഹ്നാവൃതമ് ..
സ്ഫുരത്കനകനൂപുരം ദലിതഭക്തതാപത്രയം
ചലദ്ദ്യുതിപദദ്വയം ഹൃദി ദധാമി രാധാപതേഃ ..41..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം വിജ്ഞാനഖംഡേ
ശ്രീനാരദബഹുലാശ്വസംവാദാംതർഗത-
ശ്രീവ്യാസോഗ്രസേനസംവാദേ പരബ്രഹ്മനിരൂപണം നാമ
ദശമോ്ഽധ്യായഃ ..10..

ഹരിഃ ഓം തത്സച്ഛ്രീകൃഷ്ണാർപണമസ്തു ..

GO TOP